

**Ympäristönsuojelulain 89 §:n mukainen aloite ympäristöluvan muuttamiseksi /
Nälkämäen kalliokiviainesalue / Mänttä-Vilppula****654/11.01.00/2010****YMPJAOST 15.12.2021 § 35**

Nälkämäen kalliokiviainesalueella on Keuruselän ympäristönsuojelijaoksen 22.12.2010 antama toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa (654/11.01/2010) koskien kallion louhintaa ja murskausta. Ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa ei kuitenkaan yksinään mahdollista kalliokiviaineksen ottamista. Alueella on lisäksi Keuruselän ympäristönsuojelijaoston 30.12.2013 antama maa-aineslain mukainen kalliokiviaineksen ottolupa (152/11/2013). Maa-aineslain mukainen lupa on voimassa 30.1.2024 saakka ja lupamääräysten mukaisesti jälkihoitotoimenpiteet on suoritettava luvan voimassaoloaikana.

Aloitteen mukaan haitankärsijän asuinrakennus sijaitsee 187 metrin etäisyydellä kivenlouhimosta ja toiminnasta aiheutuu haitankärsijälle Naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta räsitusta melusta ja tärinästä. Aloitteen mukainen muutosvaatimus on, että ympäristölupaa tulee muuttaa siten, että kivenlouhinta ja kivenmurskaamo sallitaan lähimmillään 300 metrin etäisyydellä haitankärsijän omistamasta kiinteistöstä (508-411-2-80). Aloite kokonaisuudessaan liitteenä.

Laki eräistä naapuruussuhteista vuodelta 1920 pykälässä 17 edellyttää, ettei kiinteistöä saa käyttää siten, että naapurille aiheutuu kohtuutonta räsitusta ympäristölle haitallisista aineista (noki, lika, pöly, haju, kosteus, melu, tärinä, säteily, valo, lämpö) tai muista vastaavista vaikutuksista. 17 §:n mukaisesti arvioitaessa räsituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, räsituksen muu tavanomaisuus, räsituksen voimakkuus ja kesto, räsituksen syntyminen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Aloitteen johdosta kuultiin Nälkämäen kalliokiviainesalueen kaikki asutut rajakiinteistöt. Naapurustolta ei tullut yhtään mielipidettä asiasta. Aloitteesta pyydettiin vastine Ollin Sora Oy:ltä sekä lausunnot Pirkanmaan ELY -keskuksen y-vastuualueelta ja Mänttä-Vilppulan kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta. Toiminnanharjoittajan vastine ja viranomaislausunnot ovat liitteinä.

Nälkämäen kalliokiviainesalueen ympäristö- ja maa-aineslupien haltijana on 22.9.2020 alkaen ollut Ollin Sora Oy. Ennen Ollin Sora Oy:tä alueen toiminnanharjoittaja oli Destia Oy (Tieliikelaitos, TVL, Hämeen tiepiiri), jolla on ollut kalliokiviaineksen ottotoimintaa Nälkä-

mäen alueella vuodesta 1990 saakka.

Ollin Sora Oy:n toiminta-aikana mahdollisesti melua ja tärinää naapurustoon aiheuttavia toimintajaksoja Nälkämäen kalliokiviainesalueella on ollut kaksi 2 – 3 viikon jaksoa toinen joulukuussa 2020 ja toinen loka-marraskuun vaihteessa 2021.

Pirkanmaan ELY-keskus on lausunnossaan ilmaissut, ettei viranomaisen aiempi MURAUS -asetuksen vastainen päätös luo oikeutettuja odotuksia eikä oikeussuojaa sille, että toiminnanharjoittaja olisi jatkossakin oikeutettu jatkamaan toimintaa asetuksen vastaisella tavalla. Valvontaviranomaisen näkökulmasta Ollin Sora Oy on noudattanut ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisia lupapäätöksiä sekä valtioneuvoston asetuksia räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta sekä kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta.

Terveysturvaviranomainen ei lausunnossaan pystynyt ottamaan kantaa aloitteen tekijän kokeman rasituksen kohtuuttomuuteen. Ympäristönsuojeluviranomaisen on myös hyvin haastavaa arvioida haitankärsijän haittakokemuksen kohtuuttomuutta. On selvää, että ihmisten herkkyytaso vaihtelee voimakkaasti siihen nähden, että miten he kokevat erilaisia haittoja lähiympäristössään. Vähäisetkin naapurin aiheuttamat häiriöt voivat tuntua kohtuuttomilta. Se, nouseeko haittakokemus yksilön mielessä kohtuuttomaksi riippuu, paitsi osapuolten henkilökohtaisista ominaisuuksista myös tapahtuman sosiaalisesta ja fyysisestä ympäristöstä. Usein koettujen haittojen mitattavat ominaisuudet, kuten voimakkuus ja kesto ovat vain osaseilyksiä haittakokemuksen synnylle.

Ympäristönsuojeluviranomaisena asiaa on pakko lähestyä toimivaltamme kuuluvien lakien mukaisten faktojen kautta:

- Nälkämäen kalliokiviainesalueen toiminnasta ei ole koko sen toiminta-aikana tullut aiemmin viranomaisille valituksia ja kalliokiviaineksen ottotoimintaa alueella on ollut vuodesta 1990 saakka.
- Ollin Sora Oy on toiminta-aikanaan noudattanut voimassa olevien lupapäätösten määräyksiä sekä toimintaa koskevien valtioneuvoston asetusten vaatimuksia haittojen ehkäisemiseksi. Tehtyjen mittauksien perusteella melu- ja tärinähaittoja ei ole havaittu.
- Kalliokiviainesalueen etäisyys lähimpiin asuttuihin kiinteistöihin ei täytä MURAUS-asetuksen edellyttämää 300 metrin etäisyyttä.
- Kalliokiviainesalueen maa-aineslain mukaisen luvan voimassaolo päättyy 30.1.2024, johon mennessä alue tulee olla maiseoitu.
- Viime vuosina Nälkämäen kalliokiviainesalueella on ollut 0 – 3

noin 2 - 3 viikon mittaista toimintajaksoa vuodessa ja vain niiden aikana melu-, pöly- ja värinähaitat naapurustolle ovat olleet mahdollisia.

- Ympäristöluvan mukaisesti louhintaa ja räjäytystöitä ei tehdä lainkaan kesällä 15.6 – 31.8 välisenä aikana ja räjäytyksistä tulee ilmoittaa etukäteen lähimmille naapureille.
- Ollin Sora Oy on aloittanut kalliokiviainesalueen maisemoinnin alueen luode-länsilaidalta kuluvan vuoden aikana.

Kalliokiviaineuksen ottotoimintaa on ollut Nälkämäen kalliokiviaines-alueella vuodesta 1990 saakka ja päättyy 30.1.2024 mennessä. Kalliokiviainesalueiden toiminnan luonne huomioiden mahdollisia haittoja naapurustolle aiheuttavia toimintajaksoja vuosittain on vähän. Kyseisessä kohteessa louhinta- ja räjäytystyöt on kokonaan kielletty 15.6 - 31.8 välisenä aikana. Huomioitavaa on myös, että toimintajaksojen aikana toteutetaan eri työvaiheita eikä mahdollisten haittojen muodostuminen ole kokoaikaista. Esimerkiksi kallion irtiottoräjäytys kestää alle minuutin.

Valmistelija ympäristönsuojelusihteri Helena Vilenius 050 562 2734

Päätösehdotus ympäristönsuojelusihteri Helena Vilenius

Nälkämäen kalliokiviainesalueen toimintaa kokonaisuutena arvioiden Keurusselän ympäristönsuojelujaosto katsoo, ettei toiminnasta aiheudu sellaista kohtuutonta rasitusta, että ympäristölupaa (654/11.01/2010) tulisi muuttaa.

Päätös Käydyn keskustelun jälkeen Jani Teppo ehdotti asian palauttamista käsittelyyn. Ehdotus ei saanut kannatusta, joten se raukesi.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotuksen mukaisesti.